

VJAČESLAV VSEVOLODOVIČ IVANOV

Rodio se 1929. u Moskvi. Potječe iz istaknute ruske intelektualne sredine. Studirao je u Moskvi romanistiku, germanistiku, indologiju i indoeuropeistiku. Doktorirao je 1955. hetitsko-indoeuropeističkom tezom, drugi put u Vilniusu 1980. baltičko-indoeuropskom tezom. Od 1958. do 1988. bio je pod političkom paskom uz zabranu odlazaka u inozemstvo, ali je držao skromne no važne pozicije u tadašnjoj Sovjetskoj akademiji znanosti. Godine 1988. pozvan je na Moskovsko sveučilište i od tada intenzivno sudjeluje u javnome znanstvenom životu i u zemlji i u inozemstvu.

Ivanov od tada putuje po mnogim zemljama svih kontinenata, drži predavanja i sudjeluje na lingvističkim i književnoteorijskim kongresima i znanstvenim skupovima. Jedan je dio karijere proveo u sovjetsko doba u Letoniji i Estoniji. Kao gostujući profesor radio je u više navrata u Sjedinjenim Američkim Državama (sveučilišta Yale, Stanford, Los Angeles), Njemačkoj i Kanadi.

U jezikoslovnoj problematici Ivanov je danas jedan od vodećih ne samo ruskih nego i međunarodnih znanstvenika. Širok je dijapazon njegovih znanstvenih interesa, ali prevladavaju genetskolingvističke poredbene teme: indoeuropski prajezik i indoeuropski jezici, ali i balkanistika, sibirolologija, djelomično ugrofinistika. U tim je disciplinama Ivanov danas jedan od vodećih komparatista u svijetu.

Osim lingvističkom problematikom Ivanov se intenzivno bavio i nekim drugim više-manje srodnim disciplinama. U mlađim danima istaknuo se u širim elektroničkim područjima, poslije i u teoriji religije i literarnoteorijskim disciplinama, ali najvažniji je njegov prinos u istraživanju indoeuropske i posebno balto-slavenske mitologije. Na tome području Ivanov pripada najužemu izboru na svjetskoj razini.

Do godine 2000. Ivanov je objavio 19 knjiga, s time da dio tih izdanja predstavlja prijevode na engleski, njemački ili mađarski jezik, objavljene u inozemstvu. U tome su popisu četiri knjige koje je Ivanov napisao zajedno s veoma istaknutim ruskim lingvistom sličnih interesa V. N. Toporovim. Ta su djela temeljna dostignuća određenih slavističkih disciplina, prije svega slavenske i baltoslavenske onomastike. No možda najvažniji znanstveni prinos dao je Ivanov u knjizi *Indoeuropejskij jazyk i Indoeuropejci*, koju je zajedno s vodećim gruzijskim lingvistom T. V. Gamkrelidzeom

objavio godine 1984. u izdanju Tbiliskoga sveučilišta. Proširen i dotjeran engleski prijevod izašao je u dva sveska u Moutonovu izdanju (Berlin – New York, 1995.). Ta je knjiga jedan od prijeloma u indoeuropeistici, bez obzira prihvaća li se revizija indoeuropskoga konsonantizma i koncepcija o pradomovini.

Ivanov je obavljao ili obavlja cijeli niz važnih znanstvenih dužnosti u Rusiji i u svijetu – dovoljno je spomenuti izvanredno važnu dužnost predsjednika Moskovskoga lingvističkog društva. Član je Ruske, Britanske, Letonske, Američke i Gruzijske akademije znanosti te ruske Akademije prirodnih znanosti.